

การบริหารจัดการ”ครัวเรือนยากจน” แบบบูรณาการ

กระบวนการแก้ไขปัญหา ๔ กระบวนการ

กระบวนการที่ ๑ : ชี้นำชีวิต

กิจกรรมที่ ๑ สร้างและบูรณาการทีมปฏิบัติการตำบลเพื่อเข้าถึงครัวเรือนยากจน

– สร้างชุดปฏิบัติการเพื่อเข้าถึงครอบครัวยากจน (ทีมเคาะประตูบ้าน) ระดับตำบล และให้จัดทำแผนที่สรุปบทเรียนของทีมตำบล ซึ่งอำเภอตะกั่วป่ามีตำบลที่มีครัวเรือนยากจน จำนวน 3 ตำบล ได้แก่ ตำบลตำตัว ตำบลโคกเคียน และตำบลคึกคัก ตำบลละ ๗ คน จำนวน 3 ตำบล รวม ๒1 คน ดำเนินการในวันที่ 14 พฤษภาคม ๒๕๕๗ ณ ห้องประชุมอำเภอตะกั่วป่า ที่ว่าการอำเภอตะกั่วป่า

กิจกรรมที่ ๒ จัดเวทีชุมชนตรวจสอบข้อมูลและจำแนกครัวเรือนยากจน

- ตรวจสอบข้อมูล ๒ แนวทาง คือ เวทีประชาคม และการเยี่ยมบ้าน
- ดำเนินการตาม “ปฏิบัติการ ๔ ท” “(ทัศนะ, ทักษะ, ทริพยากร, ทางออก)
- จำแนกกลุ่มเป้าหมายตามศักยภาพ (ควรสงเคราะห์ / พัฒนาตนเองได้)
- สร้างความตระหนักและยอมรับสาเหตุของปัญหาความยากจนของกลุ่มเป้าหมาย

กระบวนการที่ ๒ : จัดทำเข็มทิศชีวิต

จัดทำเข็มทิศชีวิต ๕ ขั้นตอน

๑. จัดทำ Family Folder
๒. กำหนดเป้าหมายการปฏิบัติของครอบครัวเป้าหมาย เพื่อนำไปสู่ ๓ พ (วิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง, สุขภาพพอเพียง, ครอบครัวอบอุ่นพอเพียง)
๓. ร่วมกันวิเคราะห์ต้นทุน ศักยภาพของครอบครัวเป้าหมาย (ศึกษาอาชีพ ทางเลือก ที่มีความเป็นไปได้และสอดคล้องกับครอบครัวเป้าหมาย)
๔. ชุดปฏิบัติการฯ ร่วมกับครอบครัวยากจน จัดทำเข็มทิศชีวิต (วิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง, สุขภาพพอเพียง, ครอบครัวอบอุ่นพอเพียง)
๕. สร้างความเคารพต่อข้อผูกพันในเข็มทิศชีวิตที่จะเกิดขึ้น (MOU ระหว่างครัวเรือนยากจนกับชุดปฏิบัติการตำบล) ชุดปฏิบัติการตำบล ร่วมกับครัวเรือนยากจนจัดทำเข็มทิศชีวิต

ผลการตรวจสอบและจำแนกครัวเรือนยากจนเป้าหมาย

ตำบลมีครัวเรือนยากจน ตกเกณฑ์ จปฐ. ปี ๒๕๕๗ จำนวน 2 ครัวเรือน

แยกเป็นครัวเรือนที่สามารถพัฒนาได้ จำนวน 1 ครัวเรือน

ครัวเรือนที่ต้องสงเคราะห์ จำนวน 1 ครัวเรือน

ผลการจัดทำเข็มทิศชีวิตของครัวเรือนยากจนตำบลตำตัว จำนวน 2 ครัวเรือน

สรุปสภาพปัญหาที่ครัวเรือนยากจนประสบอยู่ ได้แก่

๑. ฐานะยากจน เนื่องจากรายได้น้อย
๒. ไม่มีทุนในการประกอบอาชีพเสริม
๓. สุขภาพไม่แข็งแรง มีโรคประจำตัว
๔. ทุนการศึกษาบุตรไม่เพียงพอ
๕. สภาพบ้านไม่มีความมั่นคง ถาวร ไม่มีงบประมาณในการปลูกสร้างบ้านเรือนใหม่
๖. ไม่มีที่ดินทำกิน
๗. อยู่คนเดียว ขราภาพ ประกอบอาชีพลำบาก /ไม่สามารถประกอบอาชีพได้
๘. พิการ

ความต้องการในการพัฒนาให้พ้นเส้นความยากจน

๑. ขอรับการสนับสนุนในการส่งเสริมอาชีพ เช่น ปูย, ปลูกผักขาย, เพาะเห็ด เป็นต้น
๒. ขอรับการสนับสนุนทุนในการประกอบอาชีพ
๓. ขอรับการสนับสนุนด้านการตรวจสุขภาพ และการรักษาโรคภัย
4. ขอรับการสนับสนุนถ่วงชีพ

กระบวนการที่ ๓ : บริหารจัดการชีวิต

กิจกรรมที่ ๑ บูรณาการโครงการตามเข็มทิศชีวิตบรรจุไว้ในแผนหน่วยงานและขับเคลื่อนโครงการ

-สนับสนุนให้ชุมชน ช่วยเหลือเกื้อกูลให้ครัวเรือนยากจน (ด้านเศรษฐกิจ หนี้ในระบบ สวัสดิการชุมชน)

-บูรณาการส่วนราชการ และ อปท. เพื่อร่วมมือกันแก้ไขปัญหาโดยยึดครอบครัวยากจน เข็มทิศชีวิต/แผนที่ชีวิต

-ประสานกิจกรรมและบูรณาการโครงการตามเข็มทิศชีวิตของครอบครัวยากจน บรรจุในแผนพัฒนาทุกระดับ (ตำบล/อำเภอ)

- ภาศึการพัฒนาทุกภาคส่วน ร่วมกันผลักดัน ขับเคลื่อนกิจกรรมการแก้ไขปัญหาครอบครัวยากจนให้สำเร็จเป็นรูปธรรม

- ครอบครัวยากจน บริหารจัดการชีวิตตามเข็มทิศชีวิตของครัวเรือน

กระบวนการที่ ๔ : ดูแลชีวิต

ดูแลชีวิต ๕ ขั้นตอน

-ติดตามความก้าวหน้าการบริหารจัดการ / ดูแลชีวิต โดยมอบหมายให้ผู้นำชุมชน ผู้นำสตรี ผู้นำอช.รับผิดชอบ

- ผลักดันให้ชุมชน(หมู่บ้าน) มีส่วนร่วมในการดูแลสนับสนุนให้ครัวเรือนสามารถดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ
- ปรับปรุงเข้มทิศชีวิต/แผนที่ชีวิต ให้มีความสมบูรณ์เหมาะสมยิ่งขึ้น
- จัดเวทีชุมชนสะท้อนสภาพปัญหาในการดำเนินการ เพื่อปรับปรุงให้ดีขึ้น และเสนอครอบครัวยากจนเป้าหมายที่จะดำเนินการในปีต่อไป
- ประเมินผล สรุป รายงาน ประชาสัมพันธ์โครงการ

สรุปผลการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการครัวเรือนยากจนแบบบูรณาการ : ชี้อาชีพ จัดทำเข้มทิศชีวิต บริหารจัดการชีวิต และดูแลชีวิต

-ได้ตอบสนองต่ออุดมการณ์/ปรัชญา “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” แก่ครัวเรือนยากจนและสร้างศรัทธาประชาชน

-เกิดการดำเนินงานแบบบูรณาการของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาความยากจน ในระดับพื้นที่ เป็นการเสริมสร้างภาพลักษณ์การทำงานของกรมการพัฒนาชุมชนให้เป็นรูปธรรม

บันทึกขุมความรู้ (Knowledge Assets)

๑.การศึกษาหนังสือสั่งการ การดำเนินงานโครงการบริหารจัดการครัวเรือนยากจนแบบบูรณาการ : ชี้อาชีพ จัดทำเข้มทิศชีวิต บริหารจัดการชีวิต และดูแลชีวิต

๒.การศึกษาแนวทางและวิธีการดำเนินงานแก้ไขปัญหาความยากจนแบบบูรณาการ

๓. การบูรณาการแก้ไขปัญหาความยากจนอย่างเป็นรูปธรรม

๕. การประสานงานภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน ร่วมกับผู้นำชุมชน ในการแก้ไขปัญหาความยากจนเชิงบูรณาการ

๖. ปัญหาความยากจนของครัวเรือนยากจน และความต้องการของครัวเรือนยากจน

๗. การแก้ไขปัญหาความยากจนด้วยชุมชนอย่างยั่งยืน

แก่นความรู้ (Core Competencies)

๑. แนวทางและวิธีการดำเนินงานแก้ไขปัญหาความยากจนแบบบูรณาการ

๒. การบูรณาการทุกภาคส่วน เพื่อร่วมมือกันแก้ไขปัญหาโดยยึดครอบครัวยากจน และเข้มทิศชีวิต

๓. การเห็นความสำคัญและประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาความยากจน

๔. การเข้าถึงครัวเรือนยากจน ในการวิเคราะห์ต้นทุน และศักยภาพของครัวเรือนยากจนเป้าหมาย

๕. การจัดทำเข้มทิศชีวิต ครัวเรือนยากจน และเคารพต่อข้อมูลพินในเข้มทิศชีวิต

๖. ภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน ร่วมกันผลักดัน ขับเคลื่อน กิจกรรมการแก้ไขปัญหาความยากจนให้สำเร็จเป็นรูปธรรม

๗. การผลักดันให้หมู่บ้านมีส่วนร่วมในการดูแลสนับสนุนให้ครัวเรือนยากจนสามารถดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ

กลยุทธ์การทำงาน

๑. การบูรณาการแก้ไขปัญหาความยากจนอย่างเป็นรูปธรรม
๒. การประสานงานภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน ร่วมกับผู้นำชุมชน ในการแก้ไขปัญหาความยากจน
๓. การให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาความยากจน

กฎระเบียบ แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง

๑. การประกาศสงครามแก้ไขปัญหาความยากจนของรัฐบาล
๒. นโยบายแก้ไขปัญหาความยากจนโครงการลดความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ด้วยการขจัดความยากจนในชนบท กระทรวงมหาดไทย
๓. กรมการพัฒนาชุมชน กำหนดแนวทางการดำเนินงาน โครงการบริหารจัดการครัวเรือนยากจนแบบบูรณาการ : ชี้นำชีวิต จัดทำเข้มทิศชีวิต บริหารจัดการชีวิต และดูแลชีวิต
๔. แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เทคนิคและรูปแบบการมีส่วนร่วมและการพึ่งตนเอง